

prima instanță: A. Cerbu

instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî, Mariana Pitic

Tamara Chișca – Doneva, Oleg Sternioală,

examinând cererea de recurs depusă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Firma Comercial – Industrială „Șenhal - Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 31 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți cu menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți din 28 septembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2014, Firma Comercial – Industrială „Șenhal - Com” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Bălți cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 02 iulie 2014, Inspectoratul Fiscal de Stat Bălți a emis decizia nr. 1072 din 02 iulie 2014 asupra cazului de încălcare fiscală depistată în rezultatul controlului fiscal efectuat la „Șenhal - Com” SRL, în baza actului de control nr. 5 - 665832 din 04 iunie 2014. Astfel, organul

fiscal a stabilit că, în perioada anilor 2012 - 2014, reclamantul nu a calculat salariul garantat administratorului întreprinderii Secrier Liudmila. Respectiv, reclamantul relatează că nu a fost de acord cu decizia emisă de către pârât, iar la 15 iulie 2014 și la 21 iulie 2014, a contestat-o la autoritatea publică emitentă, precum și la organul ierarhic superior al organului emitent.

În consecință, prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți nr. 1400 din 12 august 2014, cererea prealabilă înaintată de „Șenhal-Com” SRL a fost respinsă, ca neîntemeiată. Ulterior, la 29 august 2014, reclamantul a depus cerere prealabilă la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat cu privire la anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți din 12 august 2014. Prin urmare, la 29 septembrie 2014, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a emis decizia nr. 309 pe marginea contestației din 29 august 2014, prin care a fost respinsă contestația.

Consideră reclamantul că toate deciziile enumerate supra sunt ilegale. În opinia acestuia, la emiterea deciziilor contestate, organul fiscal a aplicat normele legislației care se referă la achitarea salariului în privința administratorilor. În acest sens, susține că administratorul „Șenhal-Com” SRL, Secrier Liudmila este singurul fondator și proprietar al societății comerciale, situație juridică prevăzută în art. 258 alin. (1) Codul muncii. Din acest considerent, sugerează că dispozițiile Codului muncii au prioritatea de restul legilor, care reglementează plățile salariale ale administratorilor persoanelor juridice.

Solicită „Șenhal – Com” SRL, anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți nr. 1072 din 02 iulie 2014, deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți nr. 1400 din 12 august 2014 și deciziei Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 309 din 29 septembrie 2014.

La 30 octombrie 2014, „Șenhal-Com” SRL a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat suplimentar repunerea în termenul de prescripție a dreptului la acțiune, încasarea cheltuielilor de judecată și atragerea în proces a Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. (f. d. 29 – 30)

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Bălți din 09 decembrie 2014 a fost admis demersul reclamantului și a fost atras în calitate de pârât Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova. (f. d. 38)

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 28 septembrie 2015 acțiunea a fost admisă și s-a anulat decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți nr. 1072 din 02 iulie 2014, decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți nr. 1400 din 12 august 2014 și decizia Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 309 din 29 septembrie 2014. În același timp, a fost încasat de la Inspectoratul Fiscal de Stat Bălți și Inspectoratul

Fiscal Principal de Stat în beneficiul „Șenhal-Com” SRL cheltuielile de judecată în mărime de 3500 lei. (f. d. 107, 112 – 114)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 mai 2016 a fost respinsă cererea de apel declarată de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți cu menținerea hotărârii Judecătorei Bălți din 28 septembrie 2015. (f. d. 141 - 144)

La 13 iunie 2016, Curtea de Apel Bălți a expediat copia deciziei integrale din 31 mai 2016 în adresa Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți, „Șenhal - Com” SRL și avocatului Maxim Larisa. (f. d. 145)

La 29 iulie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 31 mai 2016, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei de drept enunțate, instanța de recurs constată că recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat Bălți la 29 iulie 2016 este depus în termen.

În motivarea recursului Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți consideră decizia contestată neîntemeiată, lipsită de suport legal și în contradicție cu situația de fapt și de drept. Astfel, afirmă că instanțele judecătorești au aplicat în mod eronat normele de drept material și au încălcat normele de drept procedural, invocând prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) și alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Recurentul notează că intimatul „Șenhal - Com” SRL nu a respectat termenul de depunere a cererii de chemare în judecată, prevăzut de art. 17 al Legii contenciosului administrativ, fiind depășit cu 45 de zile. Or, la 12 august 2014, i-a fost adusă la cunoștință decizia de examinare a contestației, iar, la 27 octombrie 2014, a fost depusă cererea de chemare cu privire la contestarea deciziilor emise în privința acestuia. Totodată, nici prima instanța, nici instanța de apel nu s-a expus asupra repunerii în termen a dreptului la acțiune al intimatului.

La fel, Inspectoratul Fiscal de Stat Bălți sugerează că au fost încălcate normele de drept procedural, întrucât Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nu a fost citat pentru examinarea cauzei. Mai mult ca atât, instanțele judecătorești au indicat date eronate în hotărârile sale, schimbând anul procurii nr. 12 – 4 – 06/168 din 21 mai 2014, în anul 2015.

Statuează că deciziile emise de organele de control fiscal sunt legale și întemeiate, iar agentul economic nu este în drept să aplice prevederile capitolul IV, art. 258 alin. (1) din Codul muncii, atâta timp cât, administratorul „Șenhal - Com”

SRL, Secrier Liudmila are funcția de administrator și este, totodată, unicul asociat al societății cu cota - parte în capitalul social în mărime de 5400 lei.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 19 august 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa „Șenhal - Com” SRL cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii scrisorii. (f. d. 161)

Până la data examinării pricinii, „Șenhal - Com” SRL nu a depus referință, prin care să-și expună opinia cu referire la recursul declarat.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016, recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele pricinii, rezultă că, la 29 mai 2014, în baza deciziei privind inițierea controlului fiscal nr. 4615, inspectorul principal al Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți, Ana Oboroc a efectuat un control fiscal total la Firma Comercial – Industrială „Șenhal - Com” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la respectarea legislației fiscale, întocmind actul de control nr. 5 – 665832 din 04 iunie 2014. (f. d. 14 - 16)

Astfel, șeful – adjunct al Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți, T. Neghina, cu participarea contribuabilului „Șenhal - Com” SRL, a examinat actul de control nr. 5 – 665832 din 04 iunie 2014 și a emis decizia nr. 1072 din 02 iulie 2014 asupra cazului de încălcare fiscală depistată în rezultatul controlului fiscal efectuat la intimat. (f. d. 17 – 18)

La 15 iulie 2015, intimatul a depus contestație la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, prin care a solicitat anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți nr. 1072 din 02 iulie 2014. Ulterior, prin scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 26 – 12/2 – 12 – 2031/5618 din 25 iulie 2014, i-a fost comunicat că este competent să examineze contestația acestuia Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți. (f. d. 19 și 21)

La 21 iulie 2014, „Șenhal - Com” SRL a depus contestația împotriva deciziei sus menționate la Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți (f. d. 22), care, prin decizia nr. 1400 din 12 august 2014 pe marginea contestației, a respins cererea prealabilă, ca nefondată (f. d. 23 – 24).

Prin decizia Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 309 din 29 septembrie 2014, a fost respinsă contestația intimatului din 29 august 2014. (f. d. 25 – 27)

La 27 octombrie 2014, Firma Comercial – Industrială „Șenhal - Com” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Bălți cu privire la contestarea actelor administrative. Ulterior, la 30 octombrie 2014, „Șenhal-Com” SRL a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat suplimentar repunerea în termenul de prescripție a dreptului la acțiune, încasarea cheltuielilor de judecată și atragerea în proces a Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Bălți din 09 decembrie 2014 a fost admis demersul reclamantului și a fost atras în calitate de pârât, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova. (f. d. 38)

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauzei, a admis acțiunea și a anulat decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți nr. 1072 din 02 iulie 2014, decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți nr. 1400 din 12 august 2014 și decizia Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 309 din 29 septembrie 2014. În același timp, a fost încasat de la Inspectoratul Fiscal de Stat Bălți și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat în beneficiul „Șenhal-Com” SRL cheltuielile de judecată în mărime de 3500 lei. (f. d. 107, 112 – 114)

Ca urmare, după pronunțarea hotărârii primei instanțe, la 04 noiembrie 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți a depus cerere de apel nemotivată, iar, la 14 martie 2016, recurentul a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 28 septembrie 2015. (f. d. 109, 122 – 125)

Între timp, la 12 mai 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți a depus cerere de repunere în termen a apelului (f. d. 134 – 135). La acest capitol, potrivit procesului – verbal al ședinței de judecată din 31 mai 2016, reprezentantul „Șenhal - Com” SRL a solicitat respingerea cererii de apel, ca fiind depusă tardiv. (f. d. 140)

În pofida acestui fapt, Curtea de Apel Bălți a tratat cererea de repunere în termen, ca irelevantă, și nu s-a expus asupra acesteia. Astfel, prin decizia instanței de apel din 31 mai 2016 a fost respins apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți cu menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți din 28 septembrie 2015. (f. d. 141 - 144)

Verificând legalitatea actelor contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz, instanța de recurs constată că, deși obiecția formulată de intimați în ordine de apel, potrivit căreia cererea de apel a Inspectoratului a fost depusă cu omiterea termenului de atac, instanța de apel nu a adus vreun motiv pentru respingerea acesteia, dar a examinat pricina în fond.

În speță, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că articolul 6 § 1 al CEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile lor, iar în cauza Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea a notat că, deși recursul a fost depus abia la 8 aprilie 2002, adică cu 47 de zile după expirarea termenului prevăzut de lege pentru depunerea recursului, reprezentatul Ministerului nu a prezentat nici un motiv al omiterii termenului, precum nici Curtea de Apel nu a examinat chestiunea repunerii în termen și nici nu și-a motivat decizia sa (§§ 40 și 41).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 236 alin. (5) lit. b) Codul de procedură civilă, participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel.

Din sensul acestor prevederi legale rezultă că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, iar repunerea în termen se face de către instanța de judecată în condițiile prevăzute art. 116 din CPC. Este necesar de a accentua că cererea cu privire la repunerea apelului în termen, or repunerea în termenul de prescripție este un beneficiu acordat de lege titularului dreptului la acțiune, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazurile în care depășirea termenului de prescripție se datorează unor cauze temeinic justificate, neimputabile titularului dreptului material la acțiune.

Concomitent, din interpretarea art. 369 alin. (1) lit. b) din CPC, instanța de recurs remarcă că instanța de apel are obligația pozitivă de a se expune, prin încheiere, asupra faptului dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar

apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Contrar normelor legale enunțate, instanța de apel urma să verifice temeinicia observațiilor asupra tardivității cererii de apel făcute de intimat în cadrul ședinței de judecată, precum și argumentele indicate în cererea de repunere a apelului. Or, la materialele cauzei, nu există nici o încheiere judecătorească asupra problemelor enunțate supra, iar din examinarea deciziei Curții de Apel Bălți din 31 mai 2016, Colegiul relevă că instanța ierarhic inferioară a examinat doar fondul pricinii civile.

Pe cale de consecință și în concordanță cu jurisprudența constantă a CtEDO, s menționează că omiterea unor asemenea aspecte de către instanța de apel, constituie o violare a articolului 6 § 1 al CEDO, precum și, o examinarea unilaterală a pricinii.

În circumstanțele relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel în contradicție cu normele de drept procedural a purces la examinarea acestuia în fond. Mai mult ca atât, eroarea judiciară enunțată nu poate fi corectată de către instanța de recurs, fiind unul din temeiurile de trimitere a pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Suplimentar, în corespundere cu art. 432 alin. (5) din CPC, instanța de recurs a constatat încălcări ale normelor de drept procedural privind înștiințarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În corespundere cu art. 102 CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței. Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării. În pricinile urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreția instanței. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, citația sau înștiințarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

În conformitate art. 103 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, în citație și înștiințare se indică locul, data și ora prezentării.

În temeiul art. 105 CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte doar la solicitarea persoanelor în cauză. Distinct de cele arătate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Prin prisma prevederilor art. 105 alin. (5) CPC, Colegiul reține că prin citare legală se subînțelege că citația sau înștiințarea despre ora, data și locul ședinței de judecată a fost înmânată persoanei personal contra semnătură pe cotor, ori altei persoane pentru a înmâna citația în condițiile art. 105 alin. (6) CPC.

În atare situație, instanța de recurs a stabilit cu certitudine că, prin încheierea protocolară a Judecătorei Bălți din 09 decembrie 2014 a fost atras în proces în calitate de pârât Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova. (f. d. 38)

Astfel, prin procura nr. 1 din 15 ianuarie 2015, șeful – adjunct al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Gheorghe Cojocari a împuternicit pe Natalia Janu, inspector al Direcției juridice și contestații al Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți, să reprezinte interesele Inspectoratului Fiscal Principal de Stat pe cauza civilă Firma Comercial – Industrială „Șenhal - Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat privind contestarea actelor administrative. (f. d. 48)

Prin urmare, se atestă că, în prima instanță, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a fost reprezentat de către Natalia Janu, reprezentantul Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți. Totodată, în corespondere cu art. 254 alin. (1) din Codul civil, procura menționată a fost valabilă până la 15 ianuarie 2016. După expirarea împuternicirilor, la 26 ianuarie 2016, prima instanța a expediat copia hotărârii judecătorești din 28 septembrie 2015 către „Șenhal - Com” SRL și Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți (f. d. 115 – 117), însă nu a comunicat actul judecătoresc

Inspectoratului Fiscal Principal de Stat. Această împrejurare denotă că instanța nu s-a conformat art. 236 alin. (8) din CPC, potrivit căruia, hotărârea integrală se remite tuturor participanților la proces.

În consecință, Colegiul observă că cerere de apel a fost depusă doar de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți. Astfel, în vederea respectării prevederilor art. 370 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Bălți a constatat că cererea de apel corespunde art. 364 – 365 din CPC și a fixat ședința de judecată pentru 19 aprilie 2016, ora 15:00. (f. d. 126)

Totodată, în conformitate cu alin. (2) al articolului citat supra, instanța de apel expediază participanților la proces copii de pe cererea de apel și de pe înscrisurile care nu au fost prezentate primei instanțe, citează părțile și alți participanți la proces, propunându-le să depună, cu cel puțin 3 zile înainte de judecarea apelului, noi referințe și înscrisuri la dosar.

Sub acest aspect, la 24 martie 2016, Curtea de Apel Bălți a expediat citații în adresa „Șenhal - Com” SRL, avocatului Maxim Larisa și Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți, privind înștiințarea despre ședința de judecată numită la 19 aprilie 2016, ora 15:00. (f. d. 127)

Din analiza citațiilor și avizelor de recepție, anexate la filele dosarului cu nr. 128 – 130, Colegiul reține că instanța de apel nu a efectuat citarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, pârât distinct pe pricina în cauză. Mai mult ca atât, din procesele – verbale ale ședințelor judiciare din 19 aprilie 2016 și 31 mai 2016 (f. d. 132 și 140), instanța de recurs observă că ultimul nici nu a fost inclus în conținutul acestora în calitate de participant la proces. Or este evident că partea introductivă și dispozitivă a deciziei din 31 mai 2016 cuprinde organul ierarhic superior al organului emitent al actelor contestate (f. d. 141).

Mai mult ca atât, potrivit procurii nr. 12 – 4 – 06/07 din 05 ianuarie 2016, șeful Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți, Anatolii Panțîr a împuternicit pe Natalia Janu de a reprezenta și apăra drepturile și interesele Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți în instanțele judecătorești ca partea în proces. (f. d. 131)

La caz, art. 379 alin. (1) CPC acordă dreptul instanței de apel de a judeca apelul în lipsa apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui participant la proces, doar în cazul în care aceștia sunt citați legal despre locul, data și ora ședinței.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. b) din CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Cu toate că Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nu a declarat recurs împotriva deciziei de apel, prin prisma alineatului 5 din articolul citat, Colegiul are obligația pozitivă, instituită de legiuitor, de a controla din oficiu decizia contestată din punctul de vedere al respectării normelor de drept procesual.

Raportând normele de drept enunțate la circumstanțele speței deduse judecătii, instanța de recurs evidențiază că pricina civilă în ordine de apel a fost examinată în absența Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, care nu s-a prezentat în ședința de judecată din motive ce nu-i pot fi imputate și, anume, pentru că nu a fost legal citat despre data, ora și locul ședinței de judecată din 19 aprilie 2016, iar, mai apoi, nici pentru 31 mai 2016. În esență, hotărârile pronunțate pe marginea acestei cauze influențează direct drepturile și obligațiile acestuia față de „Șenhal - Com” SRL, atâta timp cât a fost anulată decizia acestuia nr. 309 din 29 septembrie 2014 și a fost încasat de la dânsul și Inspectoratul Fiscal de Stat Bălți în beneficiul „Șenhal - Com” SRL cheltuielile de judecată în mărime de 3500 lei.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel nu a respectat procedura citării legale a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, fapt care constituie o încălcare a principiului contradictorialității și egalității armelor garantat de art. 26 din Codul de procedură civilă și de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În realitate, asemenea situații juridice au fost fundamentate ca încălcări esențiale ale unui proces echitabil în hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului, după cum urmează, cauza Godorozea împotriva Moldovei din 06 octombrie 2009 (§ 31 - 32) și cauza SA „Bucuria” contra Moldovei din 05 ianuarie 2010 (§ 23 - 25).

În corespundere cu art. 271 al Codului civil, recurentul a invocat omiterea prescripției de către reclamantul „Șenhal - Com” SRL, invocând că intimatul nu a respectat termenul de depunere a cererii de chemare în judecată, prevăzut de art. 17 al Legii contenciosului administrativ, fiind depășit cu 45 de zile. Cu toate acestea, instanța nu se poate expune asupra acestui argument, în situația în care a fost constatată nerespectarea normelor de drept procedural impuse prin art. 432 alin. (3) din CPC, elemente ce sunt esențiale în prezenta cauză. Din acest considerent, nu se impune analizarea nici a altor temeuri invocate de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți în cererea de recurs, prin cercetarea cărora, ar putea fi influențată imparțialitatea și obiectivitatea instanței ierarhic inferioare.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel la examinarea pricinii a încălcat normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia

de a admite recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o hotărâre legală, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți.

Se casează integral deciziei Curții de Apel Bălți din 31 mai 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Firma Comercial – Industrială „Șenhal - Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat privind contestarea actelor administrative, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Mariana Pitic

Tamara Chișca – Doneva

Oleg Sternioală